

Familie

Politik for Herning Kommune

Indhold

Forord af Lars Krarup, Borgmester	3
Familiepolitik - Indledning - Vision - Målsætninger	4-5
1 - Familien	6-7
2 - Familieliv og børneliv	8-9
3 - Familieliv og arbejdsliv	10-11
4 - Familieliv og fritidsliv	12-13
5 - Familieliv i krise	14-15

Forord

Lars Krarup
Borgmester

Med vedtagelsen af en familiepolitik ønsker Byrådet, at familierne i Herning kommer mere i fokus.

Familiepolitikken er udarbejdet i en tæt dialog mellem borgerne og Børne- og Familieudvalget. Vi startede op i september 2008 med en konference hvor vi satte balancen mellem familieliv og arbejdsliv til debat. Efterfølgende blev der i vinteren 2009 afholdt fire borgermøder, hvor den livlige debat og mange inspirerende input gjorde det klart, at der skulle inddrages en lang række andre elementer end arbejdslivet i familiepolitikken.

Vi har formuleret en kort vision og nogle enkelte målsætninger. Efterfølgende sættes familielivet i perspektiv til børneliv, arbejdsliv, fritidsliv og familielivet når det er i krise.

Familiepolitikken kan ikke betragtes som et isoleret politikområde, men skal ses i sammenhæng med

den lange række øvrige politikker vi har i Herning Kommune. Disse politikker er her kun medtaget i korte uddrag, men kan alle findes i fuld længde på Herning Kommunes hjemmeside.

Herning Kommune har mange berøringsflader til familierne, med de mange servicetilbud og ydelser i forhold til familien. For eksempel i daginstitutioner, skoler, aktiveringstilbud, bo- og støttetilbud, sundhedstilbud og tilbud til ældre m.v.

Vi håber familiepolitikken kan skabe nye rammer for kommunens samspil med familierne, med fokus på familiens vilkår og betydning. Ikke blot for børn og unge, men for alle generationer og på tværs af generationer.

Vi håber også familiepolitikken vil give inspiration til, at familiens vilkår sættes på dagsordenen på mange arbejdspladser, i uddannelsesinstitutionerne og de mange foreninger i kommunen.

Vision

Familien er samfundets grundlag, rammen for dannelse af identitet og for de fleste mennesker grundpillen i tilværelsen. Vi er gensidigt forbundet i familien og har forpligtigelser i forhold til hinanden, gennem forsørgelse, gennem støtte og omsorg. Det er uanset om det er den biologiske familie eller de mennesker vi knytter os nært til gennem livet. Familiebegrebet skal forstås bredt, uafhængig af religiøse, kulturelle og sociale forskelle.

- Herning Kommune vil skabe vilkår for familien, som understøtter familiens ressourcer.
- Familiens medlemmer er forpligtet i forhold til hinanden - Herning Kommune er forpligtet i forhold til familien

Målsætninger

-
- Herning Kommune vil sætte familiens vilkår på dagsordenen i kommunens egne institutioner, på arbejdspladserne, i uddannelsesinstitutioner m.v.
  - Familieperspektivet skal indgå i alle kommunens beslutninger.
  - Herning Kommunes indsats i forhold til den enkelte bygger på familiens ressourcer – på tværs af generationer.
  - Herning Kommunes tilbud til borgerne er fleksible og tager som hovedregel udgangspunkt i familiens behov – med de forskelligheder det giver.
  - Herning Kommune beskytter og tager omsorg for de familiemedlemmer, som ikke får den nødvendige støtte i familien

Familien

1

Den moderne familie er præget af adskillelse mellem arbejdsliv og familieliv, ændringer i de traditionelle kønsrollemønstre og adskillelse mellem generationerne bl.a. bestemt af nye bosætningsmønstre. Familiepolitikken retter sig mod den moderne familie.

Familiens betydning for den enkelte varierer i livets forskellige faser fra barndommen, til ungdommen, i voksenlivet og i alderdommen. Familiepolitikken skal understøtte sammenholdet mellem generationerne, fordi det har stor betydning for den styrke og gensidige hjælp der er i familien.

Familien skaber rammerne for kærlighed, fællesskab, tryghed og udfoldelse. Men der er stor forskel på, hvordan den enkelte kan udfolde sig indenfor

familien og i samfundet. Rammerne er bl.a. bestemt af lovgivning, forskellige kulturer, traditioner og tro. Herning Kommune giver familien ansvar og muligheder og respekterer forskellighederne.

Vores mulighed for at klare os selv ændres gennem livet. Balancen i familien og rollefordelingen mellem familiemedlemmerne kan pludselig ændres og familien blive frataget dens naturlige ressourcer og muligheden for at klare egne problemer. Familiepolitikken skal understøtte de familier der kommer ud af balance.

Herning Kommune har mange berøringsflader til familierne. Der gives mange servicetilbud og ydelser i forhold til familien. For eksempel i daginstitutioner, skoler, aktiveringstilbud, bo- og støttetilbud, sundhedstilbud og tilbud til ældre.

Der er ofte en hårfin balancen mellem den kommunale forpligtelse i forhold til den enkelte borger og familiens ansvar for et familiemedlem. Når Byrådet fastlægger serviceniveauet for de kommunale ydelser, tilstræber vi et højt niveau og en ensartet behandling af alle borgere. Men ingen familier er ens, de har vidt forskellige værdier og behov. Vi tilrettelægger servicen ud fra den enkelte families behov, med de forskelligheder det giver.

Kommunen har også myndighedsopgaver i forhold til familierne, som kan begrænse familiens selvstændighed. Det kan være nødvendigt for at beskytte og tage omsorg for et familiemedlem som ikke får den nødvendige støtte i familien. Herning Kommune sætter derfor i nogle situationer rammerne for den enkelte borger og families udfoldelse. Det skal altid ske i respekt for familiens egne værdier.

Vi formes for resten af livet i barndommen. Barnets muligheder for at udvikle sig i leg, gennem indlæring, ved oplevelser, sansning, fællesskab og de forventninger de mødes med, er helt central for, at barnet udvikler sundhed og trivsel. Det er gennem den kreative udvikling i barndommen og ungdommen, at mulighederne for at realisere vores drømme bliver grundlagt. Herning kommune vil understøtte kreativiteten i barndommen og ungdommen.

Det er familien, der sætter rammerne for det liv barnet lever. Det er i familien de grundlæggende værdier skabes på tværs af generationer. Gennem tryghed, omsorg og opdragelse giver forældrene barnet forudsætningerne for at møde de udfordringer, som livet giver. Familiekulturen har afgørende betydning for hvordan børnene klarer sig i uddannelsessystemet. Det er derfor vigtigt at understøtte en aktiv familiekultur, hvor tv, bøger og samfundsforhold sættes til debat og der er rammer for fælles kulturelle oplevelser.

En stor del af barnet og den unges hverdag tilbringes i daginstitutioner, skoler og fritidstilbud. De kommunale tilbud har derfor en afgørende indflydelse på barnets opvækst og socialisering. Her møder barnet samfundets rammer og regler, der er fysiske rammer, og her skal barnet opfylde de professionelle krav om præstation. Den professionelle skal møde barnet på egne præmisser med varme, tryghed, forventninger, kreativitet og motivation, som kan fremme børn og unges individuelle udvikling.

I Herning Kommunes institutioner, skoler m.v. er barnet en del af et fællesskab, som bygger på værdier, der kan være forskellige fra familiens værdier. Gennem en åben dialog med barnet, den unge og familien skal der udvikles mangfoldighed, som bygger på demokratiske værdier.

Herning Kommunes tilbud til børn og unge tilpasses løbende de krav, der stilles til et velfungerende lokalt samfund. Det handler ikke blot om et tilstrækkeligt antal dagtilbud og fornuftige åbningstider, og de serviceydelse, der følger med et tilbud, men i lige så høj grad det pædagogiske indhold og den kreativitet der udfoldes i de kommunale tilbud.

Uddrag af Herning Kommunes Børn og ungepolitik:

Byrådets børne- og familiesyn

Børn og unge

Alle børn og unge i Herning Kommune har krav på en tryk opvækst.

Forældrenes ansvar og betydning for børn og unges udvikling og trivsel er fundamental og central. Den kommunale indsats tilpasses i forhold til det enkelte barn eller den enkelte unges behov og forudsætninger.

Barnet og den unge i fokus

Kommunens indsats tager udgangspunkt i barnets tarv, og der lægges vægt på, at alle barnets og den unges kompetencer danner afsæt for barnets og den unges udvikling. Alle børn/unge skal som udgangspunkt rummes i kommunens normaltilbud.

Familiens resurser er grundlaget

Alle familier og alle børn/unge besidder resurser, og ansvaret for barnets og den unges udvikling og trivsel ligger hos familien. En kommunal indsats skal understøtte børnenes og de unges potentialer samt videreudvikle dem.

Forældreinddragelse vil være et vigtigt omdrejningspunkt.

Det er et bærende princip, at der fokuseres på muligheder frem for barrierer ved planlægning af strategier for børn og unges fortsatte udvikling.

Der skal skabes en sund balance mellem arbejdslivets krav og familielivets krav. "Det gode arbejdsliv" muliggør, at den enkelte i samarbejde med arbejdspladsen kan tilrettelægge en arbejdsdag under hensyn til de nødvendige behov og hensyn, der er til familien. Det stiller store krav til fleksibilitet fra både den enkelte medarbejder, fra familien og fra arbejdsgiveren, fordi behovene er individuelle og ændrer sig i løbet af et arbejdsliv og medarbejderens livssituation.

De mange nye teknologiske muligheder og globaliseringen har fundamentalt ændret kravene til arbejdstilrettelæggelsen. Arbejdspladserne efterspørger høj grad af fleksibilitet. Fritid og arbejde flyder sammen, og det er vanskeligt at sætte grænsen for arbejdstiden.

Det er op til den enkelte familie at skabe den rette balance mellem arbejdsliv og familieliv, men det forudsætter, at der træffes valg, som kan have omkostninger. Men det kræver også, at arbejdspladserne har forståelse for og tager medansvar for, at familielivet kan være i balance.

Det er vigtigt at arbejdspladserne forholder sig til problemstillingerne og eventuelt udarbejder en familiepolitik for den enkelte arbejdsplads.

Familierne kan ikke leve op til kravene på arbejdsmarkedet, og arbejdsmarkedet vil slet ikke kunne fungere uden en lang række kommunale servicetilbud. Det skal ikke blot være trygt at aflevere barnet i dagtilbud og vide, at der er kommunale tilbud til syge og ældre. Der skal skabes sammenhæng og fleksibilitet mellem de kommunale tilbud, som imødekommer familiernes og arbejdspladsernes behov.

Uddrag af Herning Kommunes politikker for Dagtilbud, Skole og Sårbare børn og unge:

Børn, unge og familier skal opleve kontinuitet i kontakten med Herning Kommune, de skal inddrages og ansvarliggøres. Det skal sikres ved at der er sammenhæng mellem de tilbud Herning Kommune giver. Det gør sig f.eks. gældende i overgangen mellem forskellige dagtilbud og skoler, overgang mellem skole og ungdomsuddannelser, overgange der følger af aldersopdeling af tilbud og ved overgangen mellem ungdom og voksenliv.

Uddrag af Herning Kommunes Erhvervspolitik:

Social tryghed

Vi vil via kommunens børn og unge politik om rummelighed, kontinuitet og faglighed fortsat sikre attraktive dagtilbud til børn med pasningsgaranti og mulighed for pasning i nærområdet. Vi vil fremme en innovativ og en faglig folkeskole, og vi vil sætte fokus på det gode seniorliv. (....)

Herning en mere attraktiv by

Det er af stor betydning for kommunens tiltrækning af nye virksomheder, ekstern arbejdskraft og studerende, at Herning kommune og især Herning by opleves som et godt sted, at leve, bo, studere, arbejde og at drive virksomhed i.

Når vi sætter fokus på Herning, som en mere attraktiv by, har både opfattelsen af byen såvel som byens reelle attraktivitet betydning for fastholdelse af arbejdskraften.

Et aktivt fritidsliv er en stærk ramme om familielivet. Fritidslivet giver familien trivsel og fremmer sundhed. Fritidslivet giver oplevelser, mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet, livslang læring og medansvar for lokalsamfundet.

I Herning Kommune udbydes der gennem et aktivt foreningsliv en lang række konkrete fritidstilbud for alle aldersgrupper, herunder bl.a.: Sport, spejder, musik, teater, billedkunst og aftenskoletilbud og uddannelse. Der er rum og rammer for det selvorganiserende fritidsliv gennem adgang til naturen skove og søer, i byens rum, i anlæg på legepladser, boldbaner og på stier.

Herning Kommunes borgere skal have mulighed for et aktivt liv i alle aldre. Barndommens nysgerighed, leg og lyst til at lære skal vedligeholdes livet igennem.

Herning Kommune giver målrettede fritidstilbud til de grupper, der har særlige behov, og hvor en aktiv fritid kan medvirke til at forebygge helbreds- eller sociale problemer.

Herning Kommune vil understøtte, at der kan skabes sammenhæng mellem kommunale tilbud og frivillige foreningsaktiviteter herunder fritidstilbud, der kan samle hele familien.

Arkiver, biblioteker og Museer giver hele familien mulighed for fælles oplevelser, refleksion, og bidrager derfor til familien og den enkeltes forståelse for egen identitet og baggrund.

Uddrag af Herning Kommunes idræts- og fritidspolitik:

Idræts- og fritidspolitikken sigter på at skabe trivsel, velfærd og sundhed for alle kommunens borgere og bygger på dialog, demokrati og samarbejde. Der sigtes efter, at alle aldersgrupper i hele kommunen kan tilbydes gode idræts- og fritidstilbud inden for lokalområdet. Samtidig sigtes der på stor tilgængelighed for alle.

Herning Kommune ønsker at skabe optimale rammer for videreudvikling og vækst af et aktivt og mangfoldigt idræts- og fritidsliv der således fremme livskvalitet og udfoldelsesmulighed for alle kommunens borgere.

Uddrag af Herning Kommunes sundhedspolitik:

Sundhedsvision

Herning – en livsglad og aktiv kommune!

- Herning Kommune vil kendes på en nyskabende og livsglad tilgang til sundhedsindsatsen med udvikling af unikke sundhedstilbud, der gør en forskel.
- I Herning Kommune skal livskvaliteten og folkesundheden løbende øges via en sundhedsfremmende og forebyggende indsats.
- Indsatsen skal både rettes mod alle borgere og fokuseres særligt på udsatte grupper for at øge social lighed i sundhed.
- Sundhed er for alle, og Herning Kommune vil i samarbejde med andre sundhedsaktører som regionen, privat praksis, frivillige foreninger og offentlige og private virksomheder medvirke til, at borgerne sikres sunde rammer i hverdagen og får mulighed for at træffe sunde valg.

Uddrag af Herning Kommunes naturpolitik:

Vi vil sikre og vedligeholde god natur til læring, oplevelser og friluftsliv, samt sikre etablering af et varieret udbud af friluftsfaciliteter, som også kan danne rammen om et aktivt familieliv, både i bynære områder, i kommunens skove og i fredede områder.

Kommunen tilbyder oplevelser i forbindelse med naturcentre, legepladser, vandrestier, badesøer, idrætsanlæg, fiskesteder, shelterpladser m.m.

Naturpolitikken bidrager til formidling af kommunens tilbud, og udbyder hvert år en række offentlige ture, som også er målrettet familier med børn.

Ingen går igennem livet uden kriser, og alle familier vil opleve flere kriser med forskellig styrke.

Kriser kan være udviklingskriser, som vi alle møder, gennemlever og ofte gør os stærkere som personer. Men krisen kan være mere alvorlige og måske udvikle sig til traumatiske kriser, som er vanskelige at overvinde uden hjælp fra andre, og derfor giver grund til alvorlig bekymring.

En bestemt hændelse vil i den ene familie opleves som et problem, og i en anden familie vil samme hændelse udløse en krise, som har kraftig indvirkning på familiemedlemmernes dagligdag, sundhed og trivsel.

Herning Kommune tilstræber, at børn og familier tilbydes en tidlig forebyggende indsats så udvikling af sociale problemer og behov for en egentlig foranstaltning kan undgås. Vi tilbyder derfor bl.a. råd og vejledning på mange måder, i mange sammenhænge, til forskellige aldersgrupper og forskellige målgrupper

En særlig del af den forebyggende indsats målrettes til de forældre, som oplever problemer og kriser i parforholdet og i at klare børneopdragelsen. Denne indsats kan bl.a. bestå i at tilbyde familierådgivning til forældre, som oplever vedvarende problemer i deres parforhold og i at klare børneopdragelsen. Der er i Herning Kommune mulighed for en hurtig og enkel adgang til anonym rådgivning.

Generationerne lever ikke længere tæt sammen og er ofte spredt over store afstande. Det vanskeliggør ofte den hurtige og nære hjælp til et familie-medlem. Hjælpen fra familien kan ikke erstattes, og Herning Kommune vil inddrage familienetværket i løsningen af familiens problemer.

Det hænder, at borgere ikke kan eller vil tage imod den hjælp, der tilbydes fra Herning Kommune. I de situationer er samarbejde med familien, naboer og det sociale netværk af stor betydning. Herunder også samarbejde med frivillige sociale organisationer, som ofte kan etablere kontakt til de borgere, ingen andre kan nå.

Uddrag af Herning Kommunes politik for sårbare børn og unge:

Der er i politikken fokus på, at sårbare børn og unge via inddragelse af den enkelte og familien tilbydes individuelt tilrettelagte tilbud, der sikre sammenhæng og helhed for barnet/den unge.

Politikken for sårbare børn og unge er inddelt i følgende otte temaer:

- Tidlig indsats
- Sammenhænge og overgange
- Dokumentation
- Fleksible tilbud og udvikling af ydelser
- Borgerinddragelse og brugerinddragelse
- Faglighed
- Trivsel og sundhed
- Inklusion

Uddrag af Herning Kommunes Handicappolitik:

Det bør i udgangspunktet være muligt for mennesker med handicap at leve sammen med deres familier.

Når et familiemedlem er handicappet, påvirker det hele familien. Der bør derfor ikke kun være fokus på den handicappede, men også på at understøtte sammenhængen mellem arbejdsliv, fritidsliv og familieliv, herunder sundhed og trivsel, for dermed at skabe grundlag for et trygt, værdigt, stabilt og godt liv for hele familien.

Det indebærer, at kommunen iværksætter relevante foranstaltninger vedrørende handicap og dets indvirkning på familielivet f.eks. familierådgivning, rehabilitering og sundhedsfremme, aflastning og fleksibilitet på arbejdsmarkedet.

Yderligere information:

Børn og Unge
Torvet
Rådhuset
7400 Herning

telefon 96 28 28 28
bou@herning.dk
www.herning.dk